

[Hagen Hagensen]

et vist skøn. Alt efter hvilken side af salen vi hører til, er det naturligt at søge at klandre ministeren for ikke at kunne give dette klare svar, men det kan opleves med forskelligt fortegn fra tid til anden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg forslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 139:

Forslag til folketingsbeslutning om radio-transmission af Folketingets forhandlinger.

Af Poulsgaard (FP) m.fl.
(Fremsat 13/2 87).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

For det første vil jeg gerne sige om forslaget, at dets eventuelle gennemførelse vil indebære et indgreb i Danmarks Radios dispositioner med hensyn til programspørgsmål. Det kan ikke lade sig gøre efter den gældende lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. Den lov bestemmer, at Radiorådet er den øverste myndighed i disse forhold.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at Danmarks Radio har været inde på at overveje at anvende langbølgekanalen til Folketingets transmissioner, og det ville muliggøre et betydeligt større antal transmissioner, end det i dag er tilfældet. Men disse overvejelser har ikke ført til noget resultat på grund af økonomiske problemer.

Se, når forslaget ikke kan gennemføres efter den gældende lovgivning, opstår natur-

ligvis spørgsmålet, om det er anbefalelsesværdigt at søge radiolovgivningen ændret for at opnå det mål, som beslutningsforslaget tilsigter. Det mener jeg ikke, og det standpunkt er formentlig ikke uventet, når man tænker på det lovforslag om Danmarks Radios styrelse m.v., som regeringen har fremsat, og som nu er under behandling her i Folketinget.

Det forslag, som regeringen har fremsat, lægger ikke op til indskrænkninger i Danmarks Radios dispositionsbeføjelser. Tværtimod tilsigtes en øget selvstændighed for Danmarks Radio og en kompetencefordeling, der skal give institutionens daglige ledelse bedre muligheder for at drive en professionel virksomhed, selvfølgelig under iagttagelse af de generelle programforpligtelser, bl.a. med hensyn til saglighed og upartiskhed i informationsformidlingen, sådan som det er indskrevet i lovforslagets paragraffer.

Derfor mener jeg, at det vil være forkert at pålægge institutionen præcise programforpligtelser af den karakter, som Fremskridtspartiets beslutningsforslag omhandler, og jeg må derfor afvise forslaget.

Jimmy Stahr (S):

Da en af mine gode bekendte så det forslag, sukkede han: vi skal åbenbart straffes på alle mulige måder; først stiger licensen med 10 pct., og så skal et af programmerne bruges til Folketingets transmissioner! Jeg vil ikke give ham ubetinget ret, for jeg synes selvfølgelig, der foregår mange interessante ting i Folketinget, men jeg mener nok, at her er et af de områder, hvor vi skal lade professionelle folk bestemme, hvilke udsendelser der skal sendes.

På særlige dage, hvor der foregår særlige debatter herinde, bruges det jo også at sende stort set hele debatten, men jeg tror faktisk, at den lytterskare, der ville være til disse udsendelser, ville blive meget lille. Men man kunne for øvrigt via kulturministeren spørge i Danmarks Radio, om der findes undersøgelser, de såkaldte næsetællinger, for nogle af de dage, hvor der har været bragt hele transmissioner herfra, og så kunne man jo se, hvordan det så ud.

Når så det er sagt, må jeg endelig sige ligesom kulturministeren, at dette vil jo kræve en ændring i loven, fordi vi kan jo ikke her

[Jimmy Stahr]

fra Folketinget pålægge Danmarks Radio, hvad det er, de skal sende; det ville i hvert fald være en helt ny skik, og det ville i hvert fald kræve en lovændring, så jeg tror ikke, det har store chancer.

Socialdemokratiet kan i hvert fald ikke anbefale forslaget.

Kirkegaard (KF):

Idet jeg henviser til ministerens tale, skal jeg på Det Konservative Folkepartis vegne afvise beslutningsforslaget. Som der netop er gjort rede for, har ministeren ikke inden for den gældende lovgivnings rammer mulighed for at påbyde Danmarks Radio at transmittere samtlige forhandlinger i Folketinget, og vi ønsker ikke loven ændret, så den til enhver tid siddende kulturminister får en sådan adkomst.

Fremskridtspartiets begrundelse for forslaget er et ønske om at sikre, at befolkningen får adgang til at høre, hvad Tingets medlemmer siger i Folketinget, uden at stoffet først kommer igennem journalisternes sorteringsmaskine. Det er en kendt sag, at partiet ofte beklager sig over en stedmorderlig behandling fra journalisternes side, så partiet kun i ringe udstrækning kommer til orde i den offentlige debat. Man har i Fremskridtspartiet åbenbart den opfattelse, at det vil gavne partiet, hvis befolkningen får større kendskab til, hvad partiets medlemmer af Folketinget gør og siger her i salen.

Jeg er nu ikke sikker på, at dette er en korrekt vurdering. Det er langt snarere en fordel for Fremskridtspartiet, at journalisterne er tilbøjelige til at anlægge et væsentlighedskriterium i deres udvælgelse af stoffet og derfor kun sjældent omtaler Fremskridtspartiet. Mange lyttere ville givetvis få en slags realitetschok, hvis de dagligt fik direkte adgang til at høre, hvad f.eks. hr. Poulsgaard kunne finde på at sige fra denne talerstol.

Men selv om det ville være synd for Fremskridtspartiet, så er vi dog i Den Konservative Folketingsgruppe meget glade for at erfare, at Danmarks Radio af egen fri vilje overvejer muligheden af i større omfang end nu at transmittere direkte fra Folketingets forhandlinger. Det er vel heller ikke utænkeligt, at den tekniske udvikling på radioområdet vil medføre nye muligheder for, at dette vil

kunne finde sted, og en sådan udvikling vil vi hilse med glæde.

For at undgå enhver form for misforståelse skal jeg endnu en gang understrege, at denne positive holdning til tanken bestemt ikke udspringer af et ønske om, at det af den grund skal gå Fremskridtspartiet ilde i fremtiden.

Helge Sander (V):

I Venstre er vi fuldstændig enige med kulturministeren i, at vi ikke skal pålægge Danmarks Radio at transmittere ganske bestemte udsendelser og slet ikke ifølge de intentioner, som ligger i lovforslaget om Danmarks Radios styrelse fremover. Men vi må jo erkende, som det også fremgår af beslutningsforslaget, at der selvfølgelig og heldigvis er en vis interesse for de ting, vi foretager os herinde.

Jeg har i formiddags fået oplyst her på Christiansborg, at disse Folketingets forhandlinger, de grønne hæfter, som vi jo internt bruger en del, bliver sendt ud af huset i et antal af ca. 1.900. Der er altså ca. 1.900, der abonnerer på Folketingets forhandlinger, og jeg ved godt, det jo ikke er det store antal, men i relation til hr. Jimmy Stahrs indledning vil jeg sige, at nok er det en lille og begrænset skare, men det er en interesseret skare, som gerne vil følge de løbende forhandlinger, selvfølgelig afhængig af, hvilket emne vi har på dagsordenen.

Men disse Folketingets forhandlinger er selvfølgelig ikke dugfriske, selv om jeg synes, det går rimelig hurtigt med at få produceret de grønne hæfter, men hvis man gerne vil have det »live«, i samme øjeblik det sker, har man en mulighed med den telefonservice, der blev oprettet for nogle år siden. Jeg ved ikke, hvordan interessen for denne service er, men at den bliver brugt, fik jeg en fornemmelse af, da vi sidste gang diskuterede lokalradioer, for da blev jeg efter debatten ringet op af en lokalradio, som simpelt hen med to telefoner havde hørt direkte på debatten og havde optaget den fortløbende, således at man kunne redigere det hele sammen. Altså 3 minutter på den ene telefon og derefter 3 minutter på den næste telefon.

Derfor vil jeg gerne spørge, om det er nødvendigt, at denne samtale automatisk bliver afbrudt efter disse tre minutter. Hvis der er nogen, der vil betale for det, hvis der er

[Helge Sander]

nogen, der har interesse i det, så synes jeg da, at samtalen, forbindelsen, kan fortsætte, indtil modtageren lægger røret på. Det vil jeg gerne foreslå at vi kigger lidt nærmere på. Dermed ville vi i hvert fald tilfredsstille den begrænsede kreds, som vi ved har interesse i disse forhandlinger.

I øvrigt tror jeg også, at hr. Poulsgaard kan glæde sig over, at tiden arbejder for dette forslag, som jeg dog lige skal nævne at vi ikke umiddelbart kan stemme for. Når jeg tror, at tiden arbejder for det, så er det, fordi vi jo, som det er alle bekendt, i øjeblikket nedlægger lysledere i lange baner. Når vi taler om hybridnet, så er det jo hele tiden tv, vi fokuserer på, men allerede i dag er der jo på mange linjer mulighed for at transmittere 30-36 radioprogrammer, og det er klart, at det kan man ikke udfylde fra Danmarks Radios side, selv om man gerne vil have en kanal mere. Så jeg kan ikke se rettere, end at når denne udbygning er kommet et skridt længere frem, så vil man også have mulighed for at transmittere f.eks. her fra Folketinget på en af disse kanaler.

Til slut vil jeg gerne anholde et ord, som hr. Poulsgaard bruger i sine bemærkninger til forslaget. Jeg tror, der står noget i retning af censur, og jeg synes ikke, man kan tale om, at journalistisk bearbejdning er censur.

Jeg vil ikke gå så vidt som hr. Jimmy Stahr og den konservative ordfører og kommentere indholdet af Fremskridtspartiets udsagn her fra talerstolen, men jeg vil nok generelt mene, at interessen for Folketinget bliver ikke mindre af, at der nu og da sker en journalistisk behandling, således at man får koncentreret de væsentlige ting, og sådan, at flertallet af landets befolkning har mulighed for at få de væsentligste nyheder herindefra.

Og så sluttelig: vi skal ikke pålægge Danmarks Radio at transmittere, men vi må vel sige, at der er en rimelig forventning om ude i befolkningen, at man transmitterer fra de store debatter, åbningsdebatten, afslutningsdebatten og de største og mest interessante diskussioner, der foregår herinde; men det gør man jo også i vid udstrækning i dag. Så jeg tror, at behovet nogenlunde er dækket, og som sagt: visse ting arbejder nok for hr. Poulsgaards tanker.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Indtil nu har hr. Helge Sander været den, der har været mest positiv, og det er jeg da ikke utilfreds med, det vil jeg gerne sige tak for.

Men jeg synes, at hr. Helge Sander skylder mig en forklaring på, hvor han finder ordet »censur«. Det er tilgiveligt, at man ikke får læst alt, men vi har ikke nævnt ordet »censur«, så jeg vil gerne have at vide, hvor i forslaget hr. Helge Sander har det fra.

Ingerlise Koefoed (SF):

I SF synes vi, at den tanke, der ligger bag dette forslag, ikke er så forkert. Det er nemlig rigtigt, at det kan være svært for vælgerne at få at vide, hvad de folketingsmedlemmer, som de har stemt herind, egentlig går og siger herinde i Folketinget. Og de, der skulle være interesseret i at følge os, ville så derved have en mulighed for at gøre det og gøre det i detaljer. Så på den måde kan jeg godt forstå forslaget, selv om jeg har svært ved at forstå, at der skulle være nogen mennesker overhovedet, der havde interesse i at høre os kværne sådan, som vi gør det meste af dagen, i radioen.

Hvis man lukkede helt op for radiotransmissioner, kunne der også ske det, at det skuespil, som foregår her i folketingssalen på en ret ubehagelig måde en gang imellem, når der er tv på, ville skærpes. Men man kunne på den anden side også håbe på, at det ville gøre debatten lidt mere relevant, end den af og til er. Så jeg vil sige, at der er både fordele og moddele ved forslaget.

Det, der derimod taler væsentligt imod forslaget – og det er for mig væsentligt – det er, at det slet ikke er kulturministeren, der skal blande sig i programlægningen i Danmarks Radio. Det skal han ikke, vi har Radiorådet til det i dag; og det skal han heller ikke, når vi får den nye bestyrelse for Danmarks Radio.

Men jeg ville i hvert fald være interesseret i, at den nye bestyrelse og det programråd, der bliver nedsat engang, ville interessere sig for at bringe noget mere herinde fra Folketinget, end man gør nu.

Nu kan man høre Radiotninget, og det er nogle gange spændende, nogle gange kedeligt og nogle gange noget uendelig teknisk og indbyrdes snak, som det må være svært for

[Ingerlise Koefoed]

folk, der ikke kender den lovgivning, man taler om, at forstå. Så har man Lovorientering, som mange af os har glæde af at høre, fordi det jo altid kniber med at følge med i alt, hvad der sker herinde i Folketinget, og så har man de journalistisk bearbejdede udsendelser, hvor det jo meget ofte er partier, der af en eller anden grund i en periode er særligt interessante, som kommer til, mens de andre bliver sænket ned i glemslen.

Jeg kan derfor sige, at ideen synes jeg ikke er dårlig, men jeg tror bare, at den skal gennemføres ved, at man laver nogle flere, nogle mere varierede udsendelser fra Folketinget, og ikke sådan, at man stiller en kanal til rådighed hele dagen.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Jeg bliver nødt til at komme herop på grund af hr. Poulsgaards bemærkning efter mit indlæg, og jeg må bede hr. Poulsgaard om at kigge på bemærkningerne til forslaget, side 2, linje 15:

»Det væsentlige må være, at vore arbejdsgivere, nemlig vælgerne, får mulighed for uzensureret at kunne høre, hvad de folkevalgte mener om de forskellige politiske spørgsmål, der behandles i Folketinget.«

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Altså hr. Helge Sander, lad os nu ikke komme op at skændes. Vi kan sagtens komme op at skændes om mange andre ting.

Censur, det er, når der sidder nogle magthavere i et land, der stryger med en blyant det, der ikke må stå i en avis. Det, vi mener med »ucensureret«, er, at det ikke skal gennemgå en redigering, altså det skal sendes ud, som det bliver sagt. Der er ingen journalister, der skal sidde og vurdere det frem og tilbage.

Men all right, jeg vil da medgive hr. Helge Sander, at han har lidt ret, men jeg har nu mere ret, og jeg vil stadig væk påstå, at der er censur i dette her.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg skal give hr. Helge Sander et helt konkret eksempel. Det er meget, meget sjældent,

at Fremskridtspartiets forslag bliver omtalt i diverse dagblade. Ikke desto mindre kunne man i lørdags i et af de samme dagblade skrive, at Fremskridtspartiet efterhånden ikke fremsatte ret mange forslag. Altså først undlader man at omtale vores forslag, og bagefter kritiserer man os for, at vi ikke fremsætter nogen forslag. Okay, det er en strid om ord, men jeg mener også, det er en form for censur.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Man kunne fristes til at stille det spørgsmål, om befolkningens interesse for, hvad der foregår i Folketinget, er større end folketingsmedlemmernes interesse for, hvad der foregår i Folketinget. Hvis ikke det er tilfældet, er der ikke noget stort og påtrængende behov for at få gennemført det forslag, som hr. Poulsgaard har fremsat.

Men i øvrigt deler jeg stort set samtlige de indvendinger, der er blevet fremført imod forslaget, og især de indvendinger, som kulturministeren kom med, og jeg synes derfor ikke, vi bør gennemføre forslaget. Vi bør stemme det ned.

(Kort bemærkning).

Jimmy Stahr (S):

Jeg er lidt ked af, at hr. Bilgrav-Nielsen nu bærer ved til myten om, at fordi der ikke er medlemmer i salen, så er det folk, der ikke laver noget. Den kunne vi godt være blevet skånet for. Hr. Bilgrav-Nielsen ved jo udmærket godt, at der bl.a. i finansudvalget og andre steder er arbejde i gang i øjeblikket, hvor der sidder folketingsmedlemmer.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan tilslutte sig de bemærkninger, som kulturministeren kom med, men jeg vil dog gerne tilføje, at hr. Poulsgaard jo har noget ret i, at meget af det, der foregår herinde, og meget af det, der foregår i salen, er en hemmelighed. Man plejer jo at sige, at den bedst bevarede hemmelighed, det er den, man siger her i folketingssalen.

Spørgsmålet er bare, hvordan man bærer sig ad med at få det ud. Jeg tror, at også journalisterne ved Danmarks Radio virkelig gør sig anstrengelser for at følge med i, hvad der rører sig i folket, og så prøver på, når

[Inger Stilling Pedersen]

debatterne foregår herinde, at få noget ud fra disse debatter, og efter det, jeg har set hidtil, har man da bestået sig på at tilgodese alle partier og alle synspunkter. Selvfølgelig kan man ikke tage alt, hvad hver enkelt ordfører har sagt, med, og det kan godt være, at man selv ville have prioriteret anderledes, at det var noget andet, der skulle have været sendt ud, men jeg synes alligevel, at man må sige, at de bestræber sig på det. Jeg mener slet ikke, at vi skal blande os i, hvor meget der skal sendes ud.

En anden ting er, at man måske, som hr. Helge Sander var inde på, skulle overveje, om der var mulighed for at få sendt noget mere ud via tv. Det gælder vel også i de store dele af landet, hvor man ikke har mulighed for at komme herind og overvære møderne fra tilhørerpladserne, at man måske en gang imellem kunne tænke sig at vide lidt mere om, hvad der foregår herinde. Jeg vil da også sige som hr. Jimmy Stahr, at selvfølgelig skyldes det ikke manglende interesse, at man ikke er her. Der er såmænd mange, der sidder nu på kontorerne og arbejder og hører efter med det ene øre og arbejder med noget eller sidder i et udvalg og på spring, fordi de skal ned og være ordførere til det næste. Det er jo vilkårene herinde for virkelig mange.

Tinning (VS):

Der står i bemærkningerne til dette forslag, at meningen med det er at forstærke mulighederne for, »at de medborgere, der ønsker det, kunne holde sig velinformeret om den politiske situation i Danmark ved at lytte til de debatter, de ønsker, hvor man uden journalistisk bearbejdning kunne få lidt at vide om, hvad partierne mente om dette eller hint«.

Jeg kan ikke tro, at Fremskridtspartiets medlemmer for alvor mener, at man kan holde sig velinformeret om den politiske situation i Danmark ved at lytte til folketingsdebatterne. Det er stort set et af de sidste steder, man skal gå hen, hvis man vil være velinformeret om noget som helst.

Vi synes selvfølgelig, det er udmærket at styrke borgernes muligheder for at være informeret om, hvad der rører sig politisk. Men vi synes ikke, der er nogen grund til at bilde nogen ind, at så skal de bare høre efter, hvad der bliver sagt her, for så letter tågerne,

og så spreder lyset sig, for sådan er det jo ikke. Derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Jeg tror egentlig også, at forslaget handler om noget helt andet, og det synes jeg allerede vi har fået antydning. Fremskridtspartiet kan ikke lide, at de gør så meget, de skriver, og de snakker, og de råber, og de ringer, og de gør ved, de læser og tager det ene initiativ efter det andet, og de synes jo selvfølgelig selv, at det meste af det er så uhyre fornuftigt, og så sætter det sig stort set ingen spor i dagspressen. Det kan Fremskridtspartiet ikke lide, og det forstår jeg godt. Vi har nogle gange den samme oplevelse i VS. Vi laver så mange ting, og de er så gode, og der står alligevel ikke noget om dem.

Men jeg synes ikke, vi skal forsøge at løse det problem ved at påtvinge samfundet den udgift, det trods alt er at oprette en kanal, hvor alt, hvad der bliver sagt, sendes ud. Og jeg tror i øvrigt heller ikke, det vil løse det problem, som Fremskridtspartiet har, nemlig at omtalen er for lille, for Fremskridtspartiet vil selvfølgelig også i den sammenhæng drukne.

Derfor vil jeg sige til Fremskridtspartiet, at der er ikke andet for end at indrette sig på, at journalister tit og ofte – så kan man jo føle, at man hører til undtagelserne, hvis man har lyst til det – men tit og ofte indretter deres journalistik på den måde, at enten så vil de have noget at vide om noget, som er nyt – en nyhed er altid en god ting – eller også vil de have at vide, hvis der er et eller andet, som lige præcis handler om, hvordan vægtskålene i det aktuelle spil nu står og vipper. Det er derfor, Det Radikale Venstre er så uhyre interessant for tiden. Det er ikke, fordi de siger noget, der er interessant. Det er, fordi det, de siger, har betydning for, hvad det hele ender med. De kan holde de mest indholdsløse taler, og de vil blive refereret omhyggeligt, fordi det er vigtigt, hvad det ender med. Sådan er det jo for tiden. Så kan Det Radikale Venstre i en anden parlamentarisk situation holde de mest indholdsrige taler og stort set ikke blive refereret, hvis det ikke betyder noget for den endelige afstemning. Sådan er det.

Det sidste, der interesserer mange journalister, det er modsætninger i regeringen. Hvis man har en historie, som handler om, at nu mener de Kristelige formentlig det modsatte af en centrum-demokrat, der i øvrigt er uenig

[Tinning]

med en venstremænd, så kommer de også, selvfølgelig. Og sådan fungerer størstedelen af pressen herinde, det ved vi alle sammen. Det må vi så indrette os på, så enkelt er det, og jeg synes ikke, vi skal forsøge at løse problemet, hverken ved at skifte journalisterne ud – det vil ikke hjælpe – eller ved at bruge energi og ressourcer på at oprette en sådan kanal.

Det er i øvrigt at stikke folk blå i øjnene at bilde dem ind, at deres informationsniveau med hensyn til den politiske situation i Danmark ved at lytte til de her debatter ville blive øget, dels fordi der bliver sagt forfærdelig meget sludder herinde, men også fordi det jo er umuligt at følge en debat om et lovforslag, hvis man ikke har forslaget. Jeg tror, jeg vil foreslå et af Fremskridtspartiets medlemmer at prøve at gå herved i salen i en sag, som man ikke selv er ordfører for. Gå herved under en skattesag uden at have læst forslaget, tag plads, slå ørerne ud og se, om man så føler sig mere velinformeret om den politiske situation i Danmark bagefter. Det tror jeg ikke.

Poulsgaard (FP):

Lad mig først sige tak. Det er så sjældent, jeg får lejlighed til at sige tak, så det vil jeg starte med.

Jeg vil gerne sige tak til SF for en meget positiv indstilling. Jeg har egentlig også lyst til at sige tak til Kristeligt Folkeparti; dér fornemmer jeg også, at der var lydhørhed over for tanken. Til Venstre har jeg sagt tak, og jeg vil også godt sige tak til hr. Helge Sander for det, han sagde. Det var i hvert fald noget af det mest positive, og de ting, hr. Helge Sander omtaler med hensyn til telefon, vil vi selvfølgelig gerne se på.

Lad mig tage ministeren først. Jeg var ikke skuffet over det, ministeren sagde; det havde jeg egentlig forventet. Men alligevel, den indvending, man kommer med, at det ikke er mit bord faktisk! Hvis Folketinget vedtog noget, så tror jeg nok, at Danmarks Radio ville indstille sig på at få det gennemført. Der er stadig væk noget, der hedder »Ingen over og ingen ved siden af Folketinget«. Så den dér kan jeg ikke rigtig spise.

Jeg kan også godt sige, hvordan tanken er opstået. For ca. tre år siden fik vi medlemssekretærer, og en af baggrundene for, at vi

skulle have medlemssekretærer, var, at nu skulle vi informere befolkningen noget bedre. Vi stemte imod den udgift, vi er stadig utilfredse med den ordning.

Nu har man så indført tvungen støtte til partierne. Alle er nu tvunget til via skattebilletten at støtte det politiske arbejde, enten de er medlemmer af et parti eller ej. Det er vi også modstandere af. Men det har et stort, stort flertal i dette Folketing gennemført. Så siger vi: nu må det være rimeligt, at de mennesker hører, hvad der foregår herinde. Det er ikke sådan, at vi pådutter folk, at de absolut skal høre på, hvad der bliver sagt herindefra.

Nu sagde SFs ordfører, fru Ingerlise Koefoed, at hun ikke rigtig troede, at der var nogen, der hørte Radiotaget. Jeg tror, at fru Ingerlise Koefoed tager fejl. Jeg mener, at vi har undersøgelser, der viser, at ca. 50.000 lytter til Radiotaget. Det er yderst sjældent, at en politiker får lov til at tale til så mange på én gang.

Hvis man gennemførte sådan et forslag som dette her, tror jeg modsat hr. Tinning, at det ville højne kvaliteten – ikke at man når op på min kvalitet, det ville nok blive svært – men det ville højne kvaliteten gevaldigt, for når vi står og taler til en tom sal og vi ser, at journalister er der ingen af, så sløser vi somme tider lidt med det. Derimod, hvis man vidste, at der virkelig sad 10.000, 20.000, 30.000 eller hvor mange, det nu ville være, ude omkring og lyttede, så ville ordførerne anstrenge sig noget mere.

Den indvending, hr. Tinning kommer med, når han siger, at man får for lidt ud af det, hvis man ikke kender det pågældende lovforslag, er da en væsentlig indvending. Så må vi prøve, hvordan vi kan finde ud af det. Det kunne man måske gøre ved, at lytterne ti minutter, et kvarter før transmissionen – som regel starter vi kl. 13.00 – bliver informeret om, hvad lovforslagene handler om i dag, og hvilket parti der har fremsat dem, så man ligesom gav en overskrift forinden.

En anden væsentlig ting er, at vi i dag ikke bare har kanal 1, vi har tre landsdækkende kanaler, vi har regionalradioer, vi har et utal af lokalradioer. Jeg mener ikke, at vi skulle oprette en ny kanal. Jeg mener, at man godt kunne lade Program 1 eller 2 overtage dette her. Som sagt ved man i hvert fald, at mødet som regel starter kl. 13.00;

[Poulsgaard]

man ved ikke sluttidspunktet, men så kunne man spille musik efter sluttidspunktet. Der skulle være plads til det. Det kan ikke være sådan i et demokrati, at man ikke kan informere befolkningen.

Jeg har ikke angrebet journalisterne i denne forbindelse. Det har jeg tit gjort i anden anledning, og det vil jeg da også blive ved med, så længe man indretter journalistuddannelsen så tåbeligt, som man gør i dette land, hvor alle journalister skal uddannes på den røde højskole derovre i Århus, det er jo Journalisthøjskolen, den hedder, at de altså får et lidt forkert syn på samfundsudviklingen.

Det kan da godt ske, at det, som en journalist finder væsentligt, slet ikke er det, der er væsentligt. Det væsentlige i et demokrati må være, at vælgerne kan følge med, uzensureret – og så ved jeg ikke, om hr. Helge Sander kan lide ordet eller ej – og kan få at vide, hvad Fremskridtspartiet sagde om det, hvad Socialdemokratiet sagde om dette eller hint spørgsmål. Jeg tvinger ingen til at lytte til programmerne, men folk skal have den mulighed, og vi har så megen sendekapacitet. Det vil ikke koste ret mange kroner. Det ville være en meget billig måde.

Så vil jeg da godt gå lidt videre. Hvis ikke man vil være med på den her idé, vil man så slet ikke være med på nogen ting? Er man så fuldstændig tryk ved, at journalisterne er fuldstændig upartiske og informerer efter nyhedskriterier og ikke efter skelen til, hvilke partier der har fremsat forslag? Så blåøjet er jeg ikke længere.

Jeg mener simpelt hen, at partierne på skift skulle have TV-Avisen. Vi skulle have 10 minutter hver aften i TV-Avisen, det skulle gå på skift; alle opstillingsberettigede partier skulle have 10 minutter, hvor de informerede befolkningen om, hvilke initiativer de havde taget, og hvordan de så på det. Ja, hr. Helge Sander sidder og vinker dernede – jamen altså, kunne man ikke lide det, så kunne man gå ud og lave kaffe. Man har også lov til at slukke for fjernsynet.

Jeg synes, at vi laver ulykker nok herinde, og jeg synes også, at vi har vrøvl nok med at forklare folk, hvorfor vi har stemt sådan og sådan, hvorfor vi har gjort det og det, når vi er ude på møder og den slags. Her gav vi partierne selv en mulighed for direkte at forklare, hvad vi har lavet.

Nu sagde hr. Helge Sander, at der var 1.900, der abonnerede på de grønne hæfter. For det første er det ret så væsentlig en udgift, man skal sætte sig i. For det andet kan man sige, at det jo mange gange er passé, sådan som hr. Helge Sander også sagde. Når de grønne hæfter er trykt, så har det mange gange ikke længere nyhedens interesse.

De Radikale var fuldstændig negative. Det skuffer mig faktisk. Nu har de Radikale skuffet mig så mange gange, så det kan jeg såmænd godt leve med, men det skuffer mig lidt, fordi jeg faktisk ved, at vi har partier, der er meget autoritetstro og den slags ting, men jeg havde faktisk regnet med, at de Radikale var et frisindet parti. Ja, hr. Bilgrav-Nielsen nikker, men der var altså ikke meget frisind over for dette forslag; det var total afvisning. Jeg er ikke helt sikker på, at hr. Bilgrav-Nielsen har belæg for det i sit parti.

Så til hr. Kirkegaard. Ja, jeg er ikke sart, men jeg synes, det var en flabet tale, ærlig talt, så det vil jeg ikke spilde mere tid på.

Men i hvert fald tak for den forholdsvis positive modtagelse. Det er sjældent, Fremskridtspartiet kommer med et forslag, der bliver så pænt omtalt som dette her. Der er lidt at arbejde videre med, og vi skylder befolkningen det, mine venner. Vi kan ikke forlange, at man via partistøtten, altså via skattebilletten, nu tvinger folk til at yde tilskud til politiske partier, uden at vi herindefra giver dem lidt til gengæld.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg kan godt forstå, at hr. Kirkegaard og hr. Jimmy Stahr er modstandere af forslag af denne karakter, for de repræsenterer jo monopolerne. Hr. Kirkegaard kan jo til hver en tid, uanset hvad han foretager sig, den mindste lille ting, gå hen til Berlingske Tidende og få stor forside på det. Der har vi jo sagen i en nøddeskal. Hr. Jimmy Stahr har det samme med Aktuelt. Oven i købet har hr. Jimmy Stahr en vis tilknytning til Danmarks Radio, og det afspejler sig jo også gang efter gang ikke alene med hr. Jimmy Stahr, men med alle, som på en eller anden måde har tilknytning til monopollet. Så derfor: modstanden skyldes vel først og fremmest, at det, man gerne vil fortsætte med, det er at stå og sige én ting herinde, og så, når man har stemt og

[Dohrmann]

kommer ud i landet og vælgerne kritiserer det, giver man udtryk for, at man havde en helt anden holdning.

Dengang hr. Poulsgaard kom med ideen, syntes jeg ikke selv, den var særlig god, men jeg skal ærligt tilstå, at jo længere jeg har gået og tænkt over det, jo bedre synes jeg egentlig, den er, for det har nemlig noget med demokrati at gøre.

Jeg synes, det er skrækkeligt, at en afslutningsdebat i Folketinget forud for et folketingsvalg kan bevirke, at en, der er heldig at komme med nogle bemærkninger, måske kan få en 8-10 mandater hjem i kassen. Jeg synes, det minder om en temmelig stor uvidenhed om de politiske forhold, og jeg synes virkelig, det er skrækkeligt, at vi i et demokrati på grund af en fjernsynsudsendelse kan flytte så mange stemmer.

Men som sagt, der er for mig overhovedet ingen tvivl om, at når man ikke støtter dette forslag, så er det, fordi man befinder sig hyggeligt og rart herinde på Christiansborg og er bange for at stå til ansvar over for sine vælgere. Det er det, der er sandheden, og det er derfor, man afviser det.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Jeg må bedrøve hr. Dohrmann med, at så godt spiller klaveret altså heller ikke, at jeg, uanset hvad jeg kommer med, kan komme på forsiden af Berlingske Tidende. Jeg er overbevist om, at enten skal det være en meget god historie, eller også så skal det være en meget væsentlig nyhed. Sådan fungerer det for mig, og sådan fungerer det formentlig for samtlige politikere her i Folketinget.

Men så vil jeg godt sige til hr. Dohrmann, at jeg tror ikke, hr. Dohrmann lyttede særlig godt efter det indlæg, som jeg havde, for nok var jeg modstander af Fremskridtspartiets forslag, men jeg gjorde mig sandelig til talsmand for, at der blev udvidet adgang til at transmittere fra Folketingssalen. Jeg tror, det er en god og en rigtig ting, som vi meget gerne vil støtte, men vi vil ikke tvinge Danmarks Radio til det.

Så kan jeg sige til hr. Poulsgaard, at det, jeg sagde om Fremskridtspartiet og transmissionerne, bestemt var ment som en venlighed og kærlig omsorg over for Fremskridtspartiet. Så optager hr. Poulsgaard det som en fla-

bethed – ja, der kan man se, hvad man har ud af sin venlighed.

(Kort bemærkning).

Jimmy Stahr (S):

Ja, man kan uddele roser på mange måder. Jeg havde nu heller ikke helt forstået det dér som en rose, men never mind.

Jeg synes, det var meget betegnende, for jeg tror, at hr. Poulsgaard og vi nogle gange går lidt fejl af hinanden i dette spørgsmål, og jeg tror i og for sig, at hr. Poulsgaard mener det rigtigt, for når hr. Poulsgaard kommer med eksempler som f.eks. Radiotinget, er der jo ingen af os, der er uenige. Jeg synes også, det er en god ting, men dér har vi jo netop dette, at man tager en enkelt sag frem og lader nogle komme med nogle hurtige bemærkninger og sætter det ind i en sammenhæng; det tror jeg da at folk har glæde af. Det er ikke, fordi det er journalister, der laver det. Det er, fordi det er bearbejdet, og hr. Poulsgaard måtte jo også indrømme, at som start på dagen måtte man så fortælle lidt om, hvad der skulle behandles i løbet af dagen, og på den måde er vi faktisk allerede i gang med at lave et egentligt program. Jeg ville godt have meget mere fra Folketinget, det har jeg ikke spor imod, for i modsætning til hr. Dohrmann kan jeg ikke se, hvor det er, jeg har noget monopol på at udtale mig. Jeg ved ikke, hvor mange linjer jeg har fået i Aktuelt det sidste år, men det er i hvert fald ikke sådan, at jeg føler, at jeg har et eller andet monopol, det kan jeg trøste hr. Dohrmann med.

Så nævnte hr. Poulsgaard til sidst en anden ting, nemlig at hvert parti skulle have 10 minutter af TV-Avisen. Jeg tror, de fleste af os har set disse 10 minutters film, som partierne producerer op til valgene, og jeg håber ikke, nogen mener, at det var lykken hver aften at skulle sidde og se Socialdemokratiets godheder i 10 minutter fremstillet som valgfilm.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Det var en enkelt bemærkning hos hr. Poulsgaard, der bringer mig herop her mod slutningen af debatten. Jeg er ikke tilfreds med at blive citeret for, at jeg nøjedes med at sige: det er ikke mit bord. Jeg vil godt udvi-

[Ministeren for kulturelle anliggender]

de det til, at det, jeg sagde, var: det skal heller ikke være mit bord.

Det er ikke kulturministeren, det er ikke Folketinget, der skal redigere Danmarks Radio, sådan som radioloven er indrettet, og sådan som den bør indrettes. Det var for mig det afgørende argument. Det er det, der er gået igennem debatten, og jeg er meget glad for, at langt de fleste ordførere netop har tilsluttet sig det synspunkt, for det synes jeg er det afgørende i denne sag i forhold til Danmarks Radio.

Arne Melchior (CD):

Jeg beklager over for formanden og Tinget, at jeg er sent på den i debatten. Det skyldes, at et møde i finansudvalget trak meget ud. Men da debatten endnu er i gang, vil jeg også gerne give en melding på CDs vegne, og den vil måske overraske hr. Poulsgaard.

Jeg vil gerne anmelde en meget vidtgående forståelse og sympati for tanken bag dette forslag. Jeg ligger helt på linje med det, ministeren har sagt, og som jeg er bekendt med at han har sagt, men jeg vil gerne benytte lejligheden til at bakke op om dem, der mener og her måtte have sagt, at de referater, befolkningen får i aviserne, er, skal vi sige tilfældige. Dog selvfølgelig med den reservation, at der er nogle af aviserne, der meget bevidst nævner nogle talere og meget bevidst undlader andre, plus at løsrevne citater og enkeltdele af en tale ofte giver læserne et forkert indtryk af, hvad der egentlig er sagt.

Jeg har en del forståelse for det, ikke fuld forståelse for det. Der er jo andre lande, hvor der gives meget udførlige referater i aviserne af taler, der er holdt i landets parlament, men vi har altså en anden tradition her. Vi er i de seneste år på grund af tabloidbladernes måde at servere tingene på – som har smittet af på den øvrige del af pressen, med meget store overskrifter og meget store billeder og meget lidt tekst, som om den danske befolkning var blevet en nation af analfabeter, hvad den jo heldigvis ikke er – blevet vænnet til nogle ganske enkelte sætninger fra en debat og en sammenblanding af referat og avisens egen opfattelse i samme artikel, som gør det uklart for læseren, hvad der er sagt af hvem eller ej.

I den situation er der noget tiltalende i, at de, der ville høre på det – jeg er forberedt på, at det vil være få, men snart om ét emne nogle og snart om et andet emne nogle andre, idet jeg går ud fra, at det vil indgå i radioprogrammerne, hvad Folketingets dagsorden den dag er – altså de særlig interesserede netop kunne benytte lejligheden til at lytte. Det ville give befolkningen en ganske god mulighed for at følge med herinde. Vi har begrænsede tilhørerpladser, og hvis man ikke bor i København, er det meget svært at komme herind. Og ligesom vi har en offentlig retspleje, har vi altså offentlig forhandling i Folketinget af principielle årsager. Hvis moderne teknik kan gøre det tilgængeligt for større kredse, så er der noget meget tiltalende i denne tanke.

Det er også min opfattelse, at de taler, der holdes herinde – nu generaliserer jeg – kan tale at blive transmitteret. Jeg har den opfattelse, og den har jeg bl.a. dannet mig ved at læse sporadisk i gamle årgange af, hvad der er sagt i århundredets begyndelse og i forskellige årtier, at kvaliteten af de taler, der holdes her, bestemt ikke er ringere, end den var i tidligere årtier eller tidligere generationer. Jeg mener, at den koncentration om emnet, der finder sted her på grund af fornuftigt korte taletider, er af en sådan art, at den er gavnlig for debatten, og at vi i alle partier kan være tjent med, at det bliver kendt i en videre kreds; i hvert fald skal den mulighed eksistere.

Ja, det var mine ord af sympati og opbakning, og i øvrigt er jeg selvfølgelig enig med ministeren i, at det er Danmarks Radios afgørelse, hvordan der skal disponeres hermed. Men det kunne være meget spændende under udvalgsarbejdet eventuelt at få nogle oplysninger om, hvad prisen ville være for at have en sådan indretning, og jeg ville i hvert fald gerne give tanken disse principielle opbakninger med på vejen.

Poulsgaard (FP):

Jamen det her begynder jo ligefrem at blive helt skønt. Nu må jeg sige tak til CD også, og debatten har på ingen måde været spildt. Der er i hvert fald flere, der gerne ser nogle flere transmissioner herindefra, så det har absolut ikke været spildt.

[Poulsgaard]

Men så er der nogle misforståelser. Jeg ved ikke, hr. Jimmy Stahr, om det er det jyske, det kniber med, for det er ikke første gang, hr. Jimmy Stahr har misforstået mig. Jeg prøver én gang til.

Nej, det ville da være en grufuld tanke, hvis det var Socialdemokratiet, der hver aften skulle sidde 10 minutter i fjernsynet. Det kan vi blive enige om. Jeg forestiller mig også for at få lidt afveksling i det, at samtlige partier uanset størrelse hver fik de 10 minutter til at informere befolkningen, og de, der ikke kan lide det, jamen de kan da bare slukke, lave kaffe, besøge naboen, kysse konen godnat, eller hvad de vil. Det skal vi ikke blande os i.

Men der er noget hyklerisk i at sige, at der er så lidt interesse ude blandt befolkningen, og at man derfor ikke vil gennemføre det. Vi ved, at det kun er 6 pct. af den danske vælgerbefolkning, der står i en vælgerforening. Af de 6 pct. er det højst den ene pct., der er med til at opstille os herinde. Det er kun 1 pct. af befolkningen, der har indflydelse på, hvem der skal sidde i Tinget. Men de 99 pct. skal være med til at betale de regninger, som bliver udskrevet til befolkningen, og derfor synes jeg, det var en god ting at informere de 99 pct.

Til kulturministeren må jeg sige igen: det er immervæk finansudvalget og dermed Folketinget, der fastsætter licensens størrelse. Som jeg sagde i mit første indlæg: uanset om vi får Radiorådet skåret ned nu eller vi beholder det nuværende Radioråd, tror jeg på, at en klar melding fra Folketinget om, at vi ønsker direkte transmissioner af Folketingets forhandlinger, vil medføre, at man også finder ud af at gøre det. Ministeren ryster på hovedet. All right. Så skal vi derover, at det i hvert fald ikke skal være os, der bestemmer licensen, og så skal de heller ikke komme rendende og ville have penge. Så må radioen køre uden indblanding fra det offentlige. Det tror jeg nu nok vi kunne finde ud af; det synes jeg ikke er et væsentligt argument.

Jeg vil slutte med endnu en gang at sige tak for de positive tilkendegivelser, der har været, og håber, hr. Arne Melchior får ret i, at vi kan få en drøftelse af det i udvalget.

(Kort bemærkning).

Jimmy Stahr (S):

Nu forstod jeg hr. Poulsgaard bedre; jeg troede, det kun var Socialdemokratiet, man skulle se hver aften. Sådan havde jeg altså opfattet det.

Til sidst vil jeg lige sige, at jeg synes, hr. Poulsgaard skal passe lidt på. I sit første indlæg brugte hr. Poulsgaard den dér med »ingen over og ingen ved siden af Folketinget« – vi skulle give dem én oven i nødden derude i Gyngemosen. Nu her i sidste omgang ville hr. Poulsgaard, så vidt jeg kunne høre, presse dem på pengene også, hvis de ikke makkede ret, via licens, finansudvalg osv. Jeg tror, vi skal prøve at holde det nogenlunde klart, hvem det er, der bestemmer de forskellige ting, for jeg tror ikke, vi står os ved at slå dem med hverken det ene eller det andet magtmiddel i hovedet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, be-
tragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 144:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et center for produktion og distribution af tidsskrifter til blinde og svagtseende.

Af Birthe Hansen (SF) og Qvist Jørgensen (S) m.fl.

(Fremsat 3/3 87).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Medlemmer af Folketingets kulturudvalg fra Socialdemokratiet og SF har opfordret